

de grunde til det. I notatet er det om baggrunden herfor anført, at afgørelsen af enkeltpersoners retsforhold bør træffes af administrationen eller domstolene på grundlag af generelle regler, fastsat af lovgivningsmagten.

Det nævnte forbehold var for så vidt udtryk for de samme grundlæggende retssikkerhedsmæssige hensyn, som kommer til udtryk i Højesterets dom. Forskellen kan vel siges at være, at disse hensyn efter Justitsministeriets opfattelse var af retspolitisk karakter og altså ikke kunne begrunde, at lovforslaget var i strid med grundloven. Men Højesteret er gået et skridt videre og har fastslået, at lovgivningsmagten herved tillige har overskredet de grænser for adgangen til singular lovgivning, som grundlovens § 3 sætter.

Men nu er det jo alt sammen historie, for nu har Højsteret talt, og det, Højsteret har talt, er gældende ret for fremtiden.

Forhandling

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt takke statsministeren og justitsministeren for redegørelserne.

Den 31. maj 1996 var jo en skelsættende dag. Det sker heldigvis ikke hver dag, som justitsministeren også var inde på, at grundloven bliver brudt af Folketinget; vi skal vel tilbage til besættelsestiden og forbudet mod kommunisterne for at finde noget lignende.

Vi har også set, at Højsteret i sin dom relativt klart og umisforståeligt har underkendt Folketingets flertal. Man kunne altså ikke lave en lov, som afskar de 32 skoler fra at få og søge tilskud, og man kunne ikke afskære skolerne fra deres ret til at få afslaget prøvet ved en domstol.

Det, som jeg synes er en overvejelse værd, er, at lige så meget, som det er en diskussion om forholdet mellem Folketinget og regeringen, er det jo en diskussion om Folketinget som sådan: Hvordan kunne det her ske? Både statsministeren og justitsministeren havde jo godt fat i, at Folketinget var advaret. De røde advarselslamper var hængt ud, der var folketingsmedlemmer, der gik imod forslaget, og det kan så være, hvad det være vil. Men der var jo også jurister, som advarede, og Justitsministeriets Lovafdeling kom med en redegørelse, som burde have fået alle til i hvert fald at overveje tingene en ekstra gang.

Derfor synes jeg også, det er lidt underligt at se den kø, som vi har oplevet ved håndvasken siden Højesterets dom, hvor al skylden bliver lagt over på regeringen og på Justitsministeriet. Det, der jo var tale om, var, at folketingsflertallet nærmest handlede i en blodrus. De, som kan huske stemningen fra de dage, kan jo erindre, at alle rationelle argumenter var fjernet, at de saglige overvejelser var væk. Det, det handlede om, var, at nu skulle Tvind knaldes. Man havde chancen for at gøre det, og så var det sådan set mindre væsentligt med midlerne.

Når jeg sidder og læser debatten, kan jeg ikke undlade at huske på, hvad f.eks. hr. Frank Dahlggaard fra Det Konservative Folkeparti udtalte. Han sagde: Hvor er det godt, at der er nogle partier og heldigvis nogle af de store, der står fast i denne her sag og ikke begynder at rygte på hånden, fordi der er nogle presseliderlige juraprofessorer rundtomkring, der fører sig frem. Hvor er det egentlig godt.

Jeg husker også, at fru Pia Kjærsgaard – jeg tror, hun er formand for det parti, som i øjeblikket kører en stor kampagne om grundloven og forsvar for grundloven og sådan nogle ting – her i Folketinget udtalte: Det er dybt ærgerligt, at Folketingets medlemmer fortaber sig i en diskussion om juristeri over så vigtigt et emne, som at man nu endelig rent ud sagt kan få skovlen under Tvindimperiet.

Pludselig løb debatten løbsk. Det var underforstået, at alt det dér juristeri og pjat skulle man da ikke diskutere, og grundlovsbrud skulle man da ikke diskutere, når man nu havde chancen for at få skovlen under Tvindimperiet. Det var desværre en holdning, som ikke bare prægede Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, men også en række andre partier. Med hensyn til ligesom at få en samlet forståelse af, hvad det var, der gik galt – også for regeringspartierne – synes jeg måske nok, at den del af statsministerens tale, der gik på at henvise til et samråd i Uddannelsesudvalget, hvor der angiveligt er givet en fantastisk god redegørelse, som ingen dog er i stand til at få fat i på nuværende tidspunkt, var lidt tynd.

Hvad kan vi lære? Fra Enhedslistens side synes vi, det er centralt, at man ikke bare affejer det her som en svipser, men siger: O.k., vi må prøve at se, hvad vi kan lære af det her.

Jeg er enig med både statsministeren og justitsministeren i det, de sagde om, at der kom advarsler fra Justitsministeriets Lovafdeling. Men alligevel bliver vi jo nødt til at konstatere,